

Tandemová výuka

Tandemová výuka

Tandemová (či párová) výuka je výuka, při které 2 učitelé/učitelky sdílí odpovědnost za plánování realizaci a evaluaci výuky – v kontextu praxe studentů/studentek se jedná o spolupráci zkušeného (provázejícího) učitele/učitelky a studenta/studentky učitelství.

Tandemová výuka má velký potenciál pro profesní učení studenta/studentky – student/studentka se učí aktivně, při jednání, nikoliv pasivně, jak je tomu při hospitaci, kdy „jen“ pozoruje provázejícího učitele/učitelky při výuce. Přestože má hospitace v procesu učení studenta/studentky nezastupitelné místo, ukazuje se, že párová výuka je skvělý způsob, jak potenciál pro profesní rozvoj studenta/studentky ještě zvýšit.

Pro studenta/studentku je to skvělá příležitost být částí své pozornosti v interakci se žáky/žákyněmi a současně pozorovat způsob práce učitele/učitelky. Párová výuka však bývá obvykle profesně velmi obohacující také pro provázejícího učitele/učitelku. Pro žáky/žákyně bývá tandemová výuka vítaným zpestřením a motivuje je k aktivitě.

Pro inspiraci k tomu, jak může probíhat párová výuka v praxi na české základní škole, se můžete podívat na [toto krátké video](#).

Existují různé typy kooperace studenta/studentky učitelství a provázejícího učitele/učitelky:

Jeden vyučuje, druhý asistuje	Ten, kdo je v roli učitele/učitelky, je odpovědný za realizaci výuky. Ten kdo je v roli asistenta/asistentky následuje pokyny učitele/učitelku, např. pomáhá žákům/žákyním s plněním úkolů či shromažďuje informace o činnosti žáků/žákyně kvůli evaluaci výuky.
Týmová výuka	Student/Studentka i provázející učitel/učitelka mají rovnoměrný podíl odpovědnosti za realizaci výuky. Společně vedou výukové aktivity nebo se ve vedení aktivit střídají.

Výuka na stanovištích	Obsah výuky je rozdělen do dvou částí, každá část je realizována na vlastním stanovišti. Za realizaci jednoho stanoviště odpovídá student/studentka učitelství, za druhé provázející učitel/učitelka. Žáci/Žákyně jsou rozděleni do dvou skupin – každá skupina je na jednom ze stanovišť, po té se skupiny na stanovištích prohodí.
Diferencovaná výuka	Žáci/Žákyně jsou rozděleni do dvou skupin, jednu vede student/studentka, druhou učitel/učitelka. Cíl výuky je stejný, avšak u každé skupiny je cíle dosahováno pomocí jiných výukových strategií.
Paralelní výuka	Žáci/Žákyně jsou rozděleni do dvou skupin, jednu vede student/studentka, druhou učitel. V obou skupinách probíhá totéž (práce v menší skupině žáků/žákyní je efektivnější).
Kombinace	Kombinace výše uvedených typů kooperace studenta/studentky učitelství a provázejícího učitele/učitelky.

Součástí tandemové výuky je nejen společná realizace výuky. Velmi důležitá je také společná příprava a evaluace výuky. Při evaluaci výuky probíhá obousměrná zpětná vazba – provázející učitel/učitelka dává zpětnou vazbu studentovi/studentce učitelství, student/studentka dává zpětnou vazbu učiteli/učitelce.

Je obvyklé, že zpočátku je provázející učitel/učitelka ten, kdo má při plánování, realizaci a evaluaci výuky hlavní slovo. Postupně však může provázející učitel/učitelka nechávat více iniciativy na studentovi/studentce. Zpočátku tak spolupráce dvojice může spočívat spíše v instruování studenta/studentky učitelem (např. zadej tuto instrukci, připrav tu a tu pomůcku, pomáhej pomalejším apod.), později se může vztah dvojice stávat více partnerským (diskuse nad volbou výukových metod, střídání se při vedení dílčích výukových aktivit apod.).